Burgemeester van Utrecht
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J. Baijens	**Datum**	15 juni 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10152014
E-mail	j.baijens@utrecht.nl	**Onderwerp**	Beslissing op bezwaar ‘online gebiedsverbod’
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Op 26 november 2021 heb ik aan een destijds 17-jarige jongen uit Zeist een last onder dwangsom opgelegd vanwege overtreding van de APV, omdat hij online deelnam aan een gespreksgroep op Telegram die opriep te gaan rellen in de Kanaalstraat tegen de aangekondigde coronamaatregelen en het vuurwerkverbod.

De realiteit is dat we steeds vaker worden geconfronteerd met online oproepen tot rellen en ongeregeldheden. De virtuele en fysieke wereld vloeien steeds meer samen, waarbij mensen zich in de virtuele wereld vaak onaantastbaar wanen. Er is mij veel aan gelegen om ongeregeldheden die zich hebben voorgedaan in andere steden te voorkomen in de stad. De maatschappelijke gevolgen van dergelijke rellen zijn immers verstrekkend en ontwrichtend. Gelet op de ernstige vrees dat zich wegens deze oproep op social media wanordelijkheden zouden voordoen, heb ik direct handhavend opgetreden door het opleggen van een last onder dwangsom. Het handhavingsinstrument heeft veel media-aandacht gegeneerd en wordt ook wel een online gebiedsverbod genoemd. Hierover zijn zowel raadsvragen als Kamervragen gesteld. Daarnaast hebben wij het online gebiedsverbod besproken in de vergadering van de commissie VBF van 8 maart jl.

Inzet middel bij online gedrag
Er is debat geweest over de vraag of handhaving ingezet kan worden tegen gedrag dat zich online heeft afgespeeld en niet fysiek binnen de gemeentegrenzen van Utrecht. In de bezwaarprocedure is geoordeeld dat het enkele feit dat het om online gedrag gaat, niet maakt dat er geen sprake is van een overtreding van de APV. Het gaat om het effect van het gedrag (de wens rellen te veroorzaken) en dat effect is gericht op een fysieke plaats in Utrecht. De inzet van het instrument kan dan ook (juridisch) in stand blijven. Van een (ongerechtvaardigde) aantasting van grondrechten (o.a. vrijheid van meningsuiting) is geen sprake.

Beslissing op bezwaar
Inmiddels zijn we een half jaar verder. In de bezwaarprocedure wordt niet alleen gekeken naar de feiten en omstandigheden ten tijde van het opleggen van de last maar ook naar de huidige situatie. De overtreder heeft sinds mijn besluit de last niet overtreden. Tijdens de bezwaarprocedure is naar

voren gekomen dat de overtreder lering heeft getrokken uit de situatie. Het voornaamste doel van deze maatregel, het voorkomen van herhaling, is daarmee bereikt.

Gelet op het bereikte effect en de gewijzigde maatschappelijke omstandigheden, is er op dit moment geen directe noodzaak meer is om de maatregel (de last onder dwangsom) langer van kracht te laten blijven. Het middel is effectief geweest. Het langer in stand laten van de maatregel zou in dit geval niet proportioneel zijn. Ik heb daarom besloten mijn besluit per 14 juni 2022 niet meer van kracht te laten zijn door de last onder dwangsom in te trekken. De rechtmatigheid van de opgelegde last onder dwangsom is in de bezwaarprocedure overeind gebleven. Daarmee kan in toekomstige gevallen het instrument opnieuw worden overwogen bij online oproepen tot rellen en ongeregeldheden in de stad. Hierbij zal uiteraard een zorgvuldige afweging worden gemaakt op basis van de feiten en omstandigheden die dan relevant zijn.

Hoogachtend,
Burgemeester van Utrecht,

Sharon A.M. Dijksma